

IRAKASKUNTZA-GIDA

2015/16

Ikastegia

160 - Lan Harreman eta Gizarte Langintza Fakultatea (Gasteiz)

Zikl.

Zehaztugabea

Plana

GTRABA10 - Gizarte Langintzako Gradua

Ikastaroa

2. maila

IRAKASGAIA

25931 - Banakako eta Familiako Gizarte Langintza

ECTS kredituak: 6

IRAKASGAIAREN AZALPENA ETA TESTUINGURUA ZEHAZTEA

Ikasgai hau beharrezkotzat jotzen da gizarte langintzaren jardute profesionalerako. A Moduluaren barruan kokatzen da, Gizarte Langintza: Oinarriak, Metodologia, Teoriak eta Teknikak. Hauek dira harremana duten ikasgaiak: Lehen mailako Gizarte Langintzarako Gizarte eta Komunikazio Trebetasunak eta Esku-hartzeko Teknikak Gizarte Langintzan. Bigarren mailako Taldeko Gizarte Langintza eta Komunitateko Gizarte Langintza. Eduki tekniko-metodologikoarekin lotuta dago ikasgai hauekin: Gizarte Proiektuen Diseinua eta Ebaluazioa; Gizarte Ikerketarako Metodologia Kuantitatiboa; Gizarte Ikerketarako Metodologia Kualitatiboa.

Gizon-emakumeen lehenengo gizarte sistema, ikasten ikasi dugun lekua, familia da. Zentzu honetan, bere kideen identitate eta garapen psiko-sozialaren ardatza nagusia da. Halaber, pertsona eta familiekin garatzen den esku-hartzea gizarte langintzaren arreta nagusia izan da, bere jatorrietatik. Lehenengo gizarte langileek, emakume eta bere umeen ongizateaz arduratu ziren, familiaren ongizaterako zuen garrantziaz ohartu zirelako. Ikasgaiak hiru alderdi ditu: testuingurua eta epistemologia; metodologiak eta erdu teorikoak pertsonekin eta familiekin

GAITASUNAK / IRAKASGAIA IKASTEAREN EMAITZAK

GAITASUN ESPEZIFIKOAK:

1. Banakako eta familiako gizarte langintzaren printzipio epistemologikoak ulertu, modu kritiko eta kreatibo bat aplikatuz, gizarte esku-hartzea posible izango den egoera ezberdinen ebaluaketan.
2. Erabiltzailearekin harreman profesional eraginkorra eta konfiantzazkoa ulertu eta garatu, bere ahalduntze eta autonomia bultzatuz, oinarrizko giza trebetasunak erabiliz: enpatia, entzute aktiboa, komunikazio analogiko eta digitalaren interpretazioa eta erabilera.
3. Gizarte langintzaren printzipio metodologikoen arabera, supostu praktikoak ulertu eta konpondu, banako eta familiako gizarte esku-hartzearen eredu barruan.
4. Pertsonekin eta familiekin dauden eredu teorikoak eta dagozkien esku-hartze tekniken eredu teorikoak ezberdindu, egoera ezberdin bakoitzerako egokiena dena aukeratuz eta garatuz. Guzti hau, erabiltzailearen ahalduntze, autonomia eta giza ongizatea bultzatzeko, berak ere erabakiak hartzen dituen heinean, bere aldaketa prozesuan, bizitza aukerak eta giza sareen garapenean inplikatur.
5. Ikasgai landutako ezagutzak eta trebetasunen ikasketa sistematizatu, material teoriko-praktikoak sortuz, non ikasleak bere gaitasun erreflexiboa eta kreatiboa garatzen duen. Guzti hau gizarte langintzaren jarduteari aplikatutako azterketa, sinthesi, berrikuntza eta informazio elkartrukatzean oinarrituta.
6. Banakako eta familiako gizarte langintzak, talde eta komunitateko esku-hartze mailekin dituen loturak, modu sistematiko eta integral batean ezarri.

EDUKI TEORIKO-PRAKTIKOAK

GAI ZERRENDA:

I. MODULUA. TESTUINGURU EPISTEMOLOGIKOA

1. Banakako eta familiako gizarte langintzaren oinarri epistemologikoak eta metodologikoak.

1.1. Familiak eta aldaketa sozialak

1.2. Gizarte langintzaren jatorria eta garapena. Objektuak eta bere erreferenteak.

1.3. Gizarte Langintzaren funtzio espezifikoak pertsonekin.

1.4. Pertsonekin eta familiekin esku-hartzeko gizarte langintzaren oinarrizko printzipioak. Kode deontologikoa eta lana pertsona eta familiekin.

1.5. Banakako eta familiako mailan dauden esku-hartze eremu ezberdinak

II. MODULUA. METODOLOGIA

2. Harreman profesionala pertsona eta familia erabiltzaileekin.

2.1. Definizioa, parte hartzen duten subjektuak. Lehen kontaktuaren garrantzia eta harreman profesionalaren garapena

2.2. Elkarrizketa gizarte langintzan eta bere aplikazio praktikoa.

3. Gizarte langintzaren esku-hartzea: erreferente estrukturalak, sistemikoak eta dialektikoen arabera. Gizarte sistemak.

3.1. Familia eta elkarbizitza unitate berriekin esku-hartzeko oinarrizko kontzeptuak, ezaugarriak, osagaiak eta dinamikak.

3.2. Gaur egungo mendebaldeko gizartean pertsona eta familiekin lan egiteko gizarte langintzaren erronkak

4. Banaka eta familia mailan aplikaturiko gizarte langintzaren prozesu metodologikoaren garapena.
  - 4.1. Hasierako fasea: eskaeraren azterketa, informazio biltzea, datuen analisia. Diagnostikoa eta pronostikoa.
  - 4.2. Garapen fasea: esku-hartzearen plangintza / esku-hartze prozesua.
  - 4.3. Amaierako fasea: ebaluaketa, jarraipena eta esperientziaren sistematizazioa.
  - 4.4. Kasu praktikoak lantzen.

III. MODULUA. ESKU-HARTZEKO EREDUAK

5. Banakako gizarte langintzaren ereduak eta esku-hartze teknikak
  - 5.1. Metodo eta ereduaren arteko ezberdintasuna.
  - 5.2. Eredu diagnostikoa eta psikosoziala.
  - 5.3. Jarrera aldaketaren eredu konduktista.
  - 5.4. Krisietan esku-hartzeko ereduak.
  - 5.5. Zereginetan oinarritutako ereduak
  - 5.6. Eredu humanista eta existentziala
  - 5.7. Eredu kritiko-erradikala
  - 5.8. Zereginetan oinarritutako ereduak.
  - 5.9. Eredu sistemikoa (sakonki ikusiko da)
  - 5.10. Bestelako ereduak
6. Gizarte esku-hartzea familiarekin: eredu sistemikoa
  - 6.1. Eredu sistemikoaren oinarri teorikoak
  - 6.2. Familiako gizarte langintzaren prozesu metodologikoa.

Oharra: Genero ikuspegia, etika profesionala eta giza eta komunikazio trebetasunak zeharka landuko dira.

METODOLOGIA

METODOLOGIA

Eskola magistralak, banakako lana, kasuen azterketarako taldeko lana, ekintza partehartzaileak. Kasuen azterketa, analisia eta ebaluaketa.

IRAKASKUNTZA MOTAK

Eskola mota	M	S	GA	GL	GO	GCL	TA	TI	GCA
Ikasgelako eskola-orduak	45		15						
Ikaslearen ikasgelaz kanpoko jardueren ord.	67,5		22,5						

Legenda: M: Maistrala S: Mintecia GA: Gelako p. GL: Laborategiko p. GO: Ordenagailuko p.
GCL: P. klinikoak TA: Tailerra TI: Tailer Ind. GCA: Landa p.

EBALUAZIO-SISTEMAK

- Ebaluazio mistoaren sistema
- Azken ebaluazioaren sistema

KALIFIKAZIOKO TRESNAK ETA EHUNEKOAK

- Garatu beharreko proba idatzia % 40
- Banakako lanak % 30
- Talde lanak (arazoen ebazpenak, proiektuen diseinuak) % 30

OHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

A) EBALUAKETA MISTOA (gelara etortzearen beharra).

Beharrezkoa izango da froga guztiak gainditzea, batezbestekoa egiteko.

FROGA MOTAK

Banaka: Ikasgaiaren moduloei buruz, materialen irakurketa memoria, lan jarraibidei buruzko hausnarketa, eta batzutan, ahozko aurkezpenak. %30

Taldeka esku-hartze baten azterketa eta analisia % 30

Idatzizko Azterketa % 40

B) AMAIERAKO EBALUAKETA

Azterketa teoriko-praktikoa egin behar da (%60) eta banakako lan bat (%40), programaren gaiak jarraituz eta bibliografia kontutan hartuz. Beharrezkoa izango da alderdi guztiak gainditzea, media egin ahal izateko.

OHIKO DEIALDIARI UKO EGITEKO BIDEA.

Azken frogaren balioa, irakasgaiaren % 40a denez, errenuntzia idatzi bat aurkeztu beharko zaio irakasleari, azterketa epea hasi baino 10 egun lehenago behintzat. Idatzia aurkezten bada, kalifikazioa: EZ AURKEZTUA. Idatzia ez bada aurkezten, kalifikazioa: SUSPENTSO.

Azken ebaluazioaren sistema eskatzeko prozedura: Ikasleren batek, arrazoi justifikatuak direla eta (Ikasketen Gestiorako Arautegiaren 43.c, art. Jarraiki), irakasgaiaren azken ebaluazioaren sistema jarraitu ahal izateko, dagokion irakasgaiko irakasleari jakin arazi beharko dio, zentroak ezarritako "Azken ebaluazioaren sistema jarraitzeko eskaera prozesua" dela medio (ikus web gunea).

EZOHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

Azterketa teoriko-praktikoa (%60), banakako lana (%40), ikasgaiaren programa eta bibliografia jarraituz. Ezohiko deialdiari uko egiteko, nahikoa da azterketara ez aurkeztearekin.

NAHITAEZ ERABILI BEHARREKO MATERIALAK

Egelan aurkitzen den materiala.

RICHMOND, M. (2012). Zer da kasuzko gizarte-langintza? Sarrera gisako deskribapen bat. Euskal Herriko Unibertsitatea. Argitalpen Zerbitzua.

BIBLIOGRAFIA

Oinarrizko bibliografia

- AMIGUET, O. Y JULIER, C. (1994): Travail Social et systémique. Les éditions I.E.S. Geneve.
- ARIÑO ALTUNA, Miren (2009).; Nuestra identidad profesional como proceso dinámico y relato coral. XI Congreso Estatal de Trabajo Social: Trabajo Social, sentido y sentidos. Zaragoza. Actas. Zaragoza, el 6 al 8 de Mayo de 2009. ISBN-13:978-84-615-9555-6
- GUINOT, C. (2009). Gizarte lanean erabilitako método, teknika eta dokumentuak. Deustuko Unibertsitatea.
- BERTALANFFY, L. (1992): Perspectivas en la Teoría General de Sistemas. Alianza Editorial. Madrid.
- CAMPANINI, A y LUPPI, F. (1991): Servicio Social y modelo sistémico. Ed. Paidós. Barcelona.
- CIRILLO, S. (1995): El Cambio en los contextos no terapéuticos. Paidós, Barcelona.
- COLETTI, M.; LINARES, J.L. (1997): La intervención sistémica en los Servicios Sociales anta la familia multiproblemática. Paidós. Barcelona.
- DE ROBERTIS, C. (1992): Metodología de la intervención en Trabajo Social, Barcelona, Editorial El Ateneo.
- DONZELOT, J. (1998): La policía de las familias. Ed. Pre-textos. Valencia.
- DU RANQUET, M. (1996): Los modelos en Trabajo Social, Madrid, Ed. Siglo XX
- ESCARTÍN, M.J., PALOMAR, M. Y SUAREZ SOTO, E. (1997): Introducción al Trabajo Social II (Trabajo con individuos y familias), Alicante, Aguaclara.
- FERNANDEZ GARCIA, T - PONCE DE LEON ROMERO, L. (2011): Trabajo Social con Familias. Madrid. Ediciones Académicas, S.A.
- FERNANDEZ GARCIA, T - PONCE DE LEON ROMERO, L. (2012): Trabajo Social Individualizado. Madrid. UNED. Ediciones Académicas, S.A.
- GARCÍA FERNÁNDEZ, F. (2002): La intervención social en Trabajo Social. Supuestos prácticos, Málaga, Colegio Oficial de DTS de Málaga
- HEALY, K. (2001): Trabajo social: perspectivas contemporáneas. Ed. Morata. Madrid.
- HOWE, D. (1999): Dando sentido a la práctica. Ed. Maristán. Granada.
- MINUCHIN, S. (1982): Familias y terapia familiar, Buenos Aires, Gedisa
- MINUCHIN, P. MINUCHIN, S. COLAPINTO, J. (2000) Pobreza, Institución, Familia. Amorrortu. Buenos Aires.
- PEREZ DE AYALA, E. (1999): Trabajando con familias. Ed. Libros Certeza. Zaragoza
- QUINTERO VELÁSQUEZ, A.M. (1997): Trabajo Social y Procesos familiares. Ed. Lumen Humanitas. - Buenos Aires.
- QUINTERO VELÁSQUEZ, A.M. (2004) El Trabajo Social Familiar y el enfoque sistémico Ed. Lumen Humanitas. Buenos Aires.
- RICHMOND, M. (1962): Caso social individual, Buenos Aires, Humanitas
- RICHMOND, M. (2012). Zer da kasuzko gizarte-langintza? Sarrera gisako deskribapen bat. Euskal Herriko Unibertsitatea. Argitalpen Zerbitzua.
- ROSSELL, T. (1989): La entrevista en Trabajo Social. Escuela Universitaria de Trabajo Social de Barcelona. Hogar del Libro, S.A.
- Sánchez Urios, A. (2000) Intervención microsocial: Trabajo Social con individuos y familias. DM. Murcia.
- SLUZKI, C. (1996): La red social: frontera de la práctica sistémica. Ed. Gedisa. Barcelona.
- SOBREMONTTE, E. (2012) Epistemología, teoría y modelos de intervención en Trabajo Social. Reflexión sobre la construcción disciplinar en España. Deusto Digital, Serie Maior, vol.13. Deusto.
- WATZLAWICK, P y otros (1981): Teoría de la comunicación humana. Ed. Herder. Barcelona.

Gehiago sakontzeko bibliografia

Payne, M., (2002): Teorías contemporáneas del Trabajo Social, Barcelona, Paidós

Perlman, H. H., (1970): El trabajo social individualizado, Madrid, Rialp

Zamanillo, T. y Rodriguez, A. (1990): <<Un universo complejo. Los paradigmas en la intervención social>>, Revista Documentación Social nº 81. 9-33

Vazquez Librero, Mª J. (2003): Métodos, técnicas y habilidades del Trabajo Social, Huelva, Servicio de Publicaciones de la Universidad de Huelva

Aldizkariak

- Revista Cuadernos de trabajo social
- PORTULARIA - Revista de Trabajo Social - Huelvako Unibertsitatea.
- Revista "Trabajo Social Hoy"
- RUA: Alternativas. Cuadernos de Trabajo Social
- Revista de Treball Social. Col.legi Oficial de Diplomats en Treball Social i Assistents Socials de Catalunya.
- Zerbitzuan.
- Revista Servicios Sociales y Política Social. Consejo General de Trabajo social.
- Comunitania.

Interneteko helbide interesgarriak

<http://www.cgtrabajosocial.com/consejo/blogotsfera>

<http://ifsw.org/>

<http://www.siiis.net/eu/>

<http://www.socialworker.com/home/index.php>

Balora Tresna: http://www.gizartelan.ejgv.euskadi.net/r45-contss/eu/contenidos/informacion/balora/eu_doc/balora.html

http://www.gizartelan.ejgv.euskadi.net/r45-contss/eu/contenidos/informacion/balora/eu_doc/adjuntos/taxonomia%20adierazleak.pdf

Gizarte-diagnostikoa eta bazterkeria baloratzeko baliabide bateratuak

http://www.gizartelan.ejgv.euskadi.net/r45-contss/eu/contenidos/informacion/instrumento_valoracion/eu_instrume/balorazioa_baliabidea.html

OHARRAK